

Motion till riksdagen 2006/07:Ju398

av **Monica Green (s)**

Specialutbildade domare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av specialutbildade domare för sexual- och barnpornografibrott där barn är målsägande.

Motivering

Sverige har kommit långt när det gäller omtanken om barn som målsäganden eller som vittnen i våldsbrott. Dock leder för få mål till fällande dom, vilket märks speciellt när det gäller sexualbrottsmål.

Bland forskare och andra experter på området är det väl dokumenterat att barn utsatta för sexuella övergrepp inte självmant/spontant berättar om övergreppen. Barn berättar många gånger inte ens när de konfronteras med dokumentationen av övergreppen. Det är också väl dokumenterat att ett barn berättar först när det känner sig tryggt, har förtroende för den vuxne och känner att den vuxne orkar lyssna på vad barnet har att berätta.

Både poliser och åklagare har obligatorisk vidareutbildning och en viss möjlighet till specialisering. Så är dock inte fallet inom domarkåren, som saknar möjlighet till specialisering och där det är upp till varje enskild domstol att bedöma utbildningsbehovet.

Den yttersta konsekvensen av den rådande situationen, vad gäller åtminstone sexualbrottsmål där barn är målsägande, är den ibland uppenbara bristen på kunskap om barns mognad och utveckling, som kan resultera i att barnperspektivet åsidosätts vid den juridiska bedömningen.

Så sent som i januari 2005 kritiserade FN:s barnrättskommitté Sverige för bristen på adekvat utbildning för domare. Under FN:s barnkommittés hearing med regeringen uttrycktes en förvåning över att vidareutbildningen för domare som har "barnmål" inte är obligatorisk.

Fel! Okänt namn på

Att det måste ske en förändring, åtminstone vad gäller sexual- och barnpornografimål, konstateras även i SOU 2004:71 Sexuell exploatering av barn i Sverige, sidan 197: ”Det har vid utredningens genomgång av domar framgått, att domstolarna ofta saknar kunskap om dynamiken i och konsekvenserna av denna typ av brott. Exempel finns på domar där ansvaret för exploatering lagts på minderåriga barn och att risken för upprepad brottslighet negligerats.”

”Även **domare** ... behöver särskild kompetens i mål som gäller sexuell exploatering av barn” för att citera ovan angivna SOU

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att regeringen bör överväga att domare som skall döma i denna typ av mål skall specialutbildas och kontinuerligt genomgå en obligatorisk vidareutbildning.

Genom ett införande av domare med specialkompetens skulle barns rättigheter tas till vara på ett betydligt bättre sätt än hittills. Som en konsekvens skulle också införandet leda till högre prioritet för dessa ärenden, vilket i sin tur skulle leda till kortare handläggningstider och snabbare processer, som i sin tur skulle underlätta barnets möjligheter till rehabilitering.

Stockholm den 31 oktober 2006

Monica Green (s)